

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornéj W. Dehera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

№ 12. — W Piątek dnia 15. Stycznia 1836.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 12. Stycznia.

N. Pan raczył Tajnemu Nadradzcy regencyjnemu Schmedding dać order Orła czerwonego 3. kl.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża, dnia 2. Stycznia.

Z innych mów, mianych do Króla w dzień nowego roku, wzbudza tylko niejaki interes mowa Pana Dupina, jako Prezesa Izby Deputowanych; jest ona następującej osnowy: N. Panie! I tą razą także przy nastaniu nowego roku, szóstego Twego panowania, obwieszcza mój wierny i W. K. M. oddawna sprzyjający głos życzenia Izby Deputowanych, W nie za długim czasie wynurzy sama W. K. M. w odpowiedzi na mowę od tronu, swoje polityczne zdanie; dziś składam tylko hołd naszego uszanowania pełnego sposobu myślenia u stóp W. K. M. Nie mógł się rok zacząć pod pomyślniejszą wróżbą, jak pod wróżbą zwycięstwa, przygotowanego w przezorny nader sposób przez sławnego wojownika, w którym najstarszy z Xiażąt, pochodzących

z rodu W. K. M., dziedzic dynastji z 1830. roku w tak zaszczytny sposób miał udział. Jeżeli mi tu Następce tronu chwalić przychodzi, nie czynię tego N. Panie z tego tylko powodu, że trudy i niebezpieczeństwa naszych żołnierzy z całym zapalem i poświęceniem się wieku swego w tak zaszczytny sposób podzielał; winszuję mu owzem, że w czasie swej podróży tyle dał dowodów bystrości umysłu i podziwienią godnego daru dostrzegania wszystkiego. Nasz Xiażę Orleański wznosił męstwem swoim honor imienia francuzkiego i zjednał mu miłość. Jestto N. Panie jedna z największych radości Twojej dostojnej rodziny, jeden z owoców moralnego i prawnego wychowania, jakieś N. Panie dzieciom swoim nadać i pragnął i umiał; zapewnia ono ustalenie Twego królewskiego dzieła i trwałość szlachetnych zabiegów o szczęście tak wolności godnego narodu! — Król odpowiedział: Izba Deputowanych potrafi sobie wystawić wzruszenie, jakiego doznaje odpowiadając na to, com właśnie o moim słyszał synu. Dziękuję Izbie za uczucia wynurzane przedemną przy każdej sposobności; dziękuję jęj za objawione mi wśród nader holesnej chwili, w której jednak wyrazi współuczucia, mnie otaczające, były zarazem moją pociechą i przejęły mnie ufnością ku przyszłości. Tak M. PP.,

z radością to powiadam i powtarzam Wam, że szlachetnemu współdziałaniu, jakiego z strony Waszój doznałem, i pomocy narodu zawdzięczam szczęście, które mi pozwoliło odpowiedzieć Waszemu oczekiwaniu, zabezpieczyć Was od wszelkich niebezpieczeństw i nie-szczęść i ustalić nasze instytucje, nasze swobody i nasze prawa. Tak tedy wspólnie założyliśmy kamień węgielny pomyślności, jakiej obecnie Francya używa. Ciagle na tej szczęśliwej postępować będziemy drodze, i mam to zaufanie, że odtąd okręt państwa, zasłonięty od wszelkiego niebezpieczeństwa, spoczywać będzie w porcie pokoju i szczęścia, dokąd go tak świetnie, przez Was wspierany, zaprowadziłem.

Z dnia 4. Stycznia.

Gazety Barcelońskie z d. 27. Grudnia donoszą o przybyciu 3000 wojska Andaluzyjskiego do Katalonii, z Generałem Espinosa na czele. Okręt angielski liniowy „Rodney“ o 9ach działach zawinął do portu Barcelońskiego i przywozi na pokładzie swoim 15,000 sztuk broni i 26 beczek prochu, które rząd angielski na uzbrojenie Liberalistów hiszpańskich przysłał. Bulwarki przepełnione były tłumami ludu i wszyscy się uradowali tym nowym dowodem udziału ze strony gabinetu angielskiego. Czekamy co chwila przybycia drugiego okrętu angielskiego z podobnym ładunkiem. Mina stał w Solsonie, gdzie się z wojskiem i artylerją swoją niby z przyczyny złych dróg zatrzymał.

Sentinelle des Pyrenées odebrała pismo z Madrytu z doniesieniem, że Królowa Regentka sama wkrótce podróż do zrozoszowanych prowincji przedsięwzięmie. Chce tam odbyć przegląd wojska i obecnością swoją męstwo jego ożywić.

Z dnia 5. Stycznia.

Mająca sobie polecone ułożenie adresu Komisyy Izby Deputowanych odbywszy już trzy posiedzenia przedłoży jutro na publicznem posiedzeniu wypadek prac swoich. Autorem adresu i sprawozdawcą obrano Pana Sauzet. Uważamy, że Pan Etienne, który od lat kilku miał sobie polecone ułożenie adresu, tego roku nawet ani członkiem Komisyy nie został i w biurze swoim ledwo 6 miał głosów. Po przyjęciu adresu przedłoży Izbie budżet. W ogólności będzie to posiedzenie nader krótkotrwałem.

Z dnia 6. Stycznia.

Dzisiaj rozpoczęła Izba Deputowanych w przytomności wszystkich Ministrów obrady swoje nad projektem do adresu. Hr. Tascher zabrał jako pierwszy mówca głos w tym przed-

miocie, w celu zwrócenia uwagi Izby na sprawę Polski. „Gdybym się mógł spuścić (wyraził) na wsparcie Izby i gdybym nie miał takiego zaufania w mądrości i staranności rządu co do interesów z godnością Francyi połączonych, wniosłbym niemylnie aby projekt jeszcze raz do Komisyy odesłano i aby w przyzwoitej formie umieszczono w nim artykuł dotyczący się narodowości Polaków.“ W podobnym duchu tłumaczył się Hr. Montalembert. Zapytał, czyby nie wypadało dla stałych Reprezentantów kraju, podnieść głos swój na korzyść Polaków i przystąpić w tej mierze do objawianych już od lat pięciu życzeń Reprezentantów cbranych. Mówca, usiłując dowieść, że akta Kongressu Wiedeńskiego przez Rossyą względem Polski zgwałcone zostały, zakończył rozprawę swoją zachwalaniem „pięknego stanu“ Grecyi i Irlandyi, których odrodzenie się jasnym dowodem, jak Opatrzność ku tym sprawiedliwa narodom, które o niej i o sobie nie zwątpiły. — Xiażę Broglie wystąpił przeciw tym dwóm mówcom. Oddając szlachetnym uczuciom tychże zupełną sprawiedliwość, twierdził jednak, iż Ministerjum krzywdą się wyrządza, kiedy mu zarzucają, że już roku 1831. Polskę zupełnie losowi swemu zostawiło. „Jeśli dzieje narodów (powiedział) korespondencyą ówczesną rządu francuzkiego kiedyś do wiadomości publicznej podała, uszczęblie, że świat cały ówczesnemu Prezesowi Rady (Kazimierzowi Perier) to chwalebne da świadectwo, iż wszystko uczynił, czego ludzkość i sprawiedliwość po nim wyciągały. Rząd tych dwóch względów nigdy z oka nie spuścił, dopóki mógł sądzić, że wstawienie się jego mogło przynieść korzyść jaką narodowi polskiemu. Ale obecnie Izba sama się przekona, że pewne z mównicy tej rozgłaszane nadzieje, zagranicą łatwoby namiętności obudzić a tak właśnie sprawie tych, którym się chcą przysłużyć, zaszkodzić mogły. (Okłaski!) Co się tyczy dopełnienia aktów Wiedeńskich, być może, że nie wszystkie narody względem sposobu tłumaczenia onych równego z nami są zdania; ale czyż wynika stąd, żeśmy natychmiast oręza jąć się powinni? Nie, moi Panowie, jesto rzeczą polityki, wolnego roztrząsania, rozsądku i czasu, wyjednać owym traktatom znaczenie swoje.“ — Gdy poczta odchodziła, Hr. Tascher był jeszcze na mównicy.

Piszą z St. Sebastjanu z d. 2. m. b.: „Guettaryja jeszcze się trzyma i tuszymy sobie, że nie zostanie zajęta, jeżeli załoga wzmocnienie otrzyma. Nieprzyjaciel, chcąc fortecę zdobyć zapomocą min, nie bombarduje więcéj jéj

z równą, jak dawniej, natarczywością. Zalogą, uczyniwszy wycieczkę, wypłoszyła minierów. Wszakże wczoraj w południe rozpoczęto ogień z dawniejszą gwałtownością, kiedy Karoliści 200 taczek z bombami i granatami wzmocnienia odebrali. Nie znamy do tych czas wypadku tego uderzenia, wiemy tylko że 4ty batalion Guipuzkojczyków ono wykonał. Tymczasem użyto tu u nas wszystkich środków obrony, powyrywano bruk na ulicach i zakładano barykady; przewidujemy bowiem z pewnością, że po zajęciu Guetary powstańcy na nasze miasto uderzą. — W chwili, w której te słowa piszę, wybuchnął ogień w zbrojowni naszej; nie wiemy, czy to skutkiem zdrady, czy też zwyczajnej w kraju naszym nieostrożności.“

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 2. Stycznia.

Xiążę Ferdynand Sasko-Koburski, brat naszego Króla i Ojciec Xięcia mającego sobie zaślubić Królową portugalską, przybył tu wczoraj z Koberga, w towarzystwie Hrabiego Lavradio, pełnomocnego Ministra Donny Maryi przy dworze Madryckim.

N i e m c y.

Z Monachium, dn. 29. Grudnia.

Dnia 7. b. m. przybył N. Król nasz, po nader szczęśliwej żegludze, do Aten. Podróż morską z Ankony do Aten trwała tylko 100 godzin.

Na nowo otworzonej kolei żelaznej z Nürnberg do Fürth jeździ dziennie blisko 1,000 osób.

Z dnia 31. Grudnia.

N. Król Bawarski przybył dnia 7. b. m. do portu Píraeus pod Atenami. Król Otton, który się tam już znajdował powitał N. Ojca swego w najczulszych wyrazach. Fregata angielska na której Król Ludwik przybył w $\frac{1}{2}$ 4 dnia z Ankony do Aten, była jak najpiękniej ustrójona. Przez ciąg żeglugi grywały codziennie dwie angielskie muzyki; co wieczor był koncert. Słychać, iż N. Król Bawarski uda się z Aten do Stambułu. N. Pan byłby pierwszym Monarchą europejskim, który odwiedza W. Sułtana w stolicy jego.

Z Augsburga, dnia 30. Grudnia.

Allgemeine Zeitung zawiera następujący artykuł z Paryża: „Godnem jest podziwiania, jak duch publiczny mało się teraz zajmuje naczelnikami Izby. Przed zamachem Fieschiego można było widzieć oznaki życia politycznego; dziś zaledwie znaleźć można człowieka, któryby się troszczył o politykę albo

o ministerium Dupina lub Odilon Barrota. Prawda, iż Thiers i Guizot nie interesują także nikogo już więcej; żaden z nich nie zwraca już na siebie uwagi publicznej. My na to powiadamy: „Bogu dzięki! więc przyjdzie przecież kolej na coś innego, na coś lepszego; więc skończyła się nareszcie wieczna jednostajność konstytucyjnej gadaniny i intrygi. Jedynym pismem, które chociaż z jednostronnego, stronniczego stanowiska, wszelako najostrożniej wzrokiem ocenia stosunki Francji, jest dziennik „le National.“ Carrel oświadczył wszystkim zaraz z góry, iż teraz chodzi jedynie o politykę Ludwika Filipa i że Kazimierz Perrier był jedynym, z Ministrów Króla tegoż, któremu można było przypisać samodzielne zdanie polityczne. Dowiodło tego obśadzenie Ankony, które było wpływem woli samego Kazimierza Perrier. Traktat poczwórny nosi jeszcze na sobie cechę Pana Talleyranda, a w obłężeniu Antwerpii przebiega się cokolwiek zdanie ministerium, żądającego rękojmii, aby większość Izby dla siebie pozyskać. Od tego czasu unosi się nad całą wewnętrzną i zewnętrzną polityką Francji nowy, z wielką zręcznością przewidziany interes dynastyczny, oraz stanowcza, dynastyczna wola, która celów swoich, w razie potrzeby, przeciw zdaniu Ministrów dopina, i która codziennie tajemnicę siły swojej coraz lepiej pojmuje. Skutek tego będzie następujący: Francuzi wyjdą nareszcie z obrębu nędznych intryg politycznych; dotąd chodziło jedynie o większość lub mniejszość w Izbie; wszystko było grą w koski, w której Ministrowie i opozycja grali o miejsca swoje. Admiristracya zdziwiała; stała się zupełnie zawiśłą od deputowanych; ponieważ nie miano bynajmniej względu na zasługi, ale na zalecenia deputowanych. W całej zewnętrznej polityce chodziło również o kombinacye większości i mniejszości, bez sumiennego rozpatrzenia się w interesie publicznym. Te systemy upadają teraz z powodu, iż wyborcy i publiczność zubożyli już dla wszystkich sporów ministeryalnych. Religia i nauka wewnątrz, pokój zewnątrz, ważne stosunki handlowe, system osad i t. p. obudzą się na nowo. Gdyby tylko znalazły się głowy do tego, wszystkoby odżyło i dzielnego nabrało ruchu; ponieważ systematów à la Louis XIV, albo à la Bonaparte niepodobna już więcej wprowadzać. Ludwik Filip jest uosobnionem połączeniem wszystkich szczególnych interesów (*personifizirter Zusammenhang aller Interessen*); ale nie ma najmniejszej władzy nad duchem, nad zdaniami, nad umysłami.“

A u s t r y a:

Z Wiednia, dnia 30. Grudnia.

Jego Ces. Mość Arcy Xiążę Józef Palatyn Węgierski, Stryj N. Pana, ozdrowiał już zupełnie.

P R O C L A M A.

Główny Sąd Ziemiański w Bydgoszczy.

Do deklaracji względem przybicia w drodze koniecznej sprzedaży wsi szlacheckiej Ławki z przyległościami w Powiecie Mogilińskim położonej, Matheuszowi Józefowi Jakóbowi Lipińskiemu, a teraz jego Sukcessorom przynależącej na 12,609 Tal. 20 sgr. oszacowanej, za przez, Królewski Główny Bank w Berlinie w ostatecznym terminie subhastacyjnym w dniu 29. Sierpnia 1834 podane licitum w ilości 8560 Tal. następujących z pobytu niewiadomych Interessentów, a mianowicie.

- 1) Sukcessorów Mateusza Józefa Jakóba Lipińskiego.
- 2) Teressy z Krzymuskich Lipińskiej.
- 3) Pauli z. Rozen zamężnej Lipińskiej Konsyliarzowej Ziemstwa.

wyznaczony został termin na

dzień 25. Czerwca 1836.

zrana o godzinie 11. w zwyczajnym lokalu Sądowym na który tychże niniejszem publicznie podtem zagrożeniem zapożyczamy, iż w razie niestawienia się Królewskiemu Głównemu Bankowi przybicie udzielone zostanie.

Wszyscy nie wiadomi Wierzyciele realni zapożyczają się pod zagrożeniem prekluzji, aby najpóźniej w powyższym terminie się zameldowali.

KONIECZNA SPRZEDAŻ.

Główny Sąd Ziemiański w Bydgoszczy.

Wieś szlachecka Gurowko w Powiecie Gnieźnieńskim położona, przez Dyrekcyą Ziemstwa na 6965 talarów 27 sgr. 1 fen. oszacowana, ma być podług atestu hypotecznego i warunków w Registraturze przejrzeń mogącej tacy w terminie powtórnie na

dzień 9. Kwietnia 1836.

zrana o godzinie 11. w zwyczajnym lokalu sądowym wyznaczonym sprzedana.

Zapożyczamy zarazem wszystkich niewiadomych wierzycieli realnych, aby się pod uniknieniem prekluzji najpóźniej w powyższym terminie stawili, na który również z miejsca pobytu niewiadomych wierzycieli, jako to:

- a) Franciszka Pomorskiego,

- b) Franciszkę z Pomorskich Cetkowską,
 - c) Józefę z Pomorskich Bodziszewską,
 - d) naturalnego dziedzica Ludwika Młodzianowskiego,
- niniejszem publicznie zapożyczamy.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Sąd Ziemsko-miejski w Trzemesznie. Folwark wieczysto dzierżawny Żabno, w powiecie Mogilińskim, oszacowany na 9,733 Tal. 20 sgr. 2 fen. wedle tacy mogącej być przejrzaną wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być

dnia 7go Lipca 1836.

przedpołudniem o godzinie 8. w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Wszyscy niewiadomi pretendenci realni wzywają się, ażeby się pod uniknieniem prekluzji zgłosili najpóźniej w terminie oznaczonym.

Trzemeszno, dnia 10. Listopada 1835.

Królewski Sąd Ziemsko-Miejski.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 12. Stycznia 1836.	Papiera-mi	Gotowi-zną
Oblig. długu państwa . . .	102	101½
Oblig. bankowe aż do włączenia lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	102¾	102½
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	—	103¼
Wschodnio-Pruskie	102¾	—
Szląskie	107½	—

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 13. Stycznia 1836.

	Tal.	šgr.	fen.	do	Tal.	šgr.	fen.
Pszenica . . .	1	7	—	—	1	8	—
Żyto . . .	—	25	—	—	—	26	—
Jęczmień . . .	—	23	—	—	—	23	6
Owies . . .	—	15	—	—	—	16	6
Tatarka . . .	—	24	—	—	—	25	—
Groch . . .	1	4	—	—	1	5	—
Ziemiaki . . .	—	11	—	—	—	12	6
Siana cetrar a							
110 ff. . .	—	23	—	—	—	24	—
Słomy kopa a							
1200 ff. . .	4	5	—	—	4	10	—
Masła garniec	1	20	—	—	1	22	6